

Remiss av betänkandet En god kommunal hushållning

Dnr 01282-2021

Förslag till beslut

Region Norrbotten lämnar yttrande enligt förslaget.

Yttrande till beslutsförslaget

Utredningen berör viktiga områden för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Region Norrbotten är i huvudsak positiv till förslagen i utredningen men avstyrker en del av detaljerna vilket framgår av yttrandet.

Sammanfattning

Utredningen om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner har den 22 september 2021 överlämnat sitt betänkande till regeringen. Region Norrbotten är utsedd remissinstans.

Utredningen konstaterar att dagens regelverk är väl förankrat i sektorn med god legitimitet och att balanskravet har stimulerat sektorn till en god ekonomisk utveckling. Utredaren konstaterar också att mot den bakgrunden behöver regelverket inte reformeras i grunden. Trots detta innebär förslagen i utredningen en allmän skärpning av balanskravet istället för att fokusera på de delar i sektorn som har dålig följsamhet. Region Norrbotten anser att balanskravet har spelat en viktig roll för sektorns ekonomiska utveckling men det kunde lika gärna utgått ifrån årets resultat och det egna kapitalet istället för en ny resultatnivå och en separat fiktiv resultatreserv. Utredning hade vunnit i enkelhet på att avskaffa det särskilda balanskravresultatet och istället definiera balanskravet mot årets resultat och att resultatutjämnning istället utgår ifrån regionens egna kapital.

Utifrån förutsättningen att utredningen ändå ligger som grund för kommande lagstiftning ställer sig Region Norrbotten trots detta i huvudsak positiv till förslagen i utredningen. Förändringarna mot dagens regelverk är inte dramatiska men i detaljerna delvis problematiska. Region Norrbotten ställer sig positiv till

- att långsiktigheten får en framträdande roll i ekonomistyrningen med ett obligatoriskt program som spänner över 10 år
- att det finns ett lagstadgat krav på ekonomi i balans
- att det föreslagna regelverket kring balanskravet och resultatutjämnning bygger vidare på dagens regelverk vilket underlättar förankring
- att införa en statlig inkomstgaranti ger bra förutsättningar för att skydda välfärden vid snabba och oförutsedda negativa konjunkturförlopp

- att beslut under löpande år om ofinansierade utgifter och som inte rymms inom det budgeterade resultatet ska innebära att budgeten också ska revideras
- att koncernen ska innefattas i den ekonomiska styrningen
- förändrade krav på revision kopplade till det långsiktiga programmet
- utredarens analys att en god kommunal hushållning gynnas av tydliga statliga besked som lämnas med god framförhållning exempelvis den inkomstgaranti som föreslås i utredningen eller tidiga nationella överenskommelser om statliga satsningar och färre riktade statsbidrag till förmån för generella statsbidrag.

Region Norrbotten är negativ till

- en allmän skärpning av balanskravet vilken saknar grund
- att ett för stort fokus hamnar på det årliga resultatet
- ett balanskravsresultat som inte är kopplat till resultat och redovisning, Region Norrbotten förordar en ändring så att balanskrav = årets resultat. Annars bör balanskravet utredas ytterligare
- införandet av en särskild resultatreserv. Region Norrbotten förordar en ändring så att resultatreserv = eget kapital. Om en resultatreserv trots det ska inrättas så anser Region Norrbotten att konstruktionen med begränsningarna kring takbeloppet och möjligheten till påfyllnad gör att resultatreserven kan bli svår använd
- borttagandet av synnerliga skäl kan bli problematisk
- att den befintliga resultatutjämningsreserven (RUR) bör överföras till ny resultatreserv
- att nivån för stark finansiell ställning är alldeles för högt satt (minst 50 procent soliditet)
- förslaget att inrätta en ny statlig myndighet för vägledning och stöd

Region Norrbotten är neutral till

- att den obligatoriska delårsrapporten tidigareläggs med beslut i juni i fullmäktige och med krav på åtgärdsplaner samt att det formella in-slagen i delårsrapporterna minskas
- Insamling av statistik för att få bra jämförelsematerial avseende utfallet av målen i det 10-åriga programmet. Det får dock inte skapa mer administration.

Ärendet

Utredningen om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner (SOU 2021:75) har den 22 september 2021 överlämnat sitt slutbetänkande till regeringen.

En särskild utredare har haft i uppdrag att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Syftet med utredningen är att

ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta framtida utmaningar genom att föreslå ett sammanhållet regelverk för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner.

Utredningens övergripande uppdrag var att föreslå lösningar som sammantaget skapar goda förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner och som ligger i linje med målen för den nationella finanspolitiken. Region Norrbotten är utsedd remissinstans. Regionens synpunkter redovisas remissyttrande i bilaga.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Remissyttrande

SOU 2021:75 En god kommunal hushållning. Betänkande av utredningen om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör